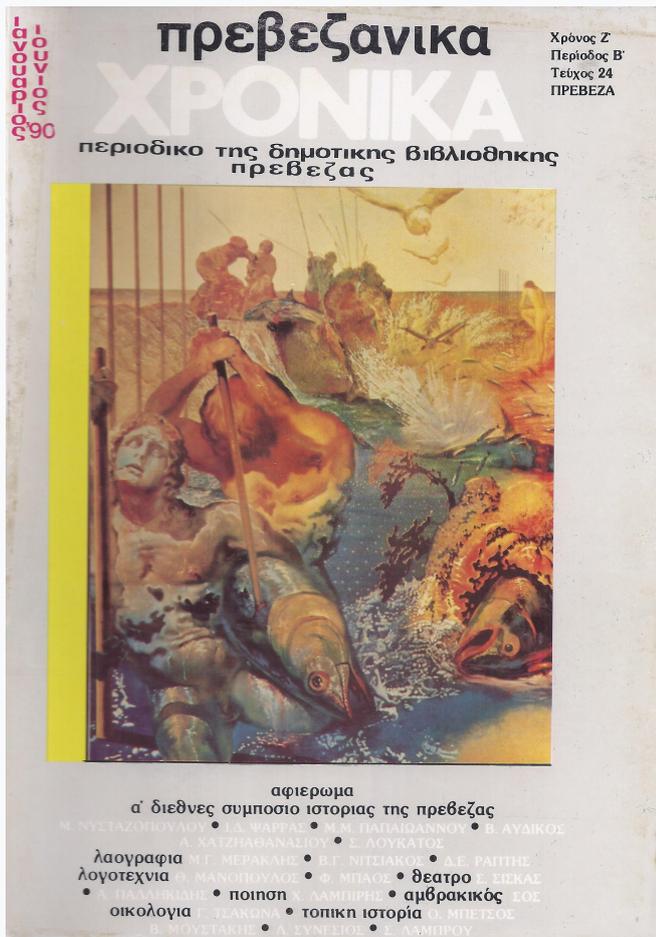

Πρεβεζάνικα Χρονικά

ΠΡΕΒΕΖΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ, 23ο (Δεκέμβριος 1989-Ιούνιος 1990)

Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία

Γεωργία Τσάκωνα

doi: [10.12681/prch.41435](https://doi.org/10.12681/prch.41435)

Copyright © 2025, Γεωργία Τσάκωνα

Άδεια χρήσης [Creative Commons Αναφορά 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Τσάκωνα Γ. (2025). Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία. *Πρεβεζάνικα Χρονικά*, 133–136.
<https://doi.org/10.12681/prch.41435>

Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρία

Γεωργίας Τσακωνά

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (ΕΟΕ) ιδρύθηκε το 1982 και είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (σωματείο), μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Σκοποί της Εταιρίας είναι η μελέτη και η προστασία της ελληνικής ορνιθοπαίδας και η ενημέρωση του κοινού για την σημασία των πουλιών, τους κινδύνους που τα απειλούν και την ανάγκη προστασίας τους.

Θα πρέπει εδώ να διευκρινιστεί ότι η ΕΟΕ ασχολείται με τα άγρια πουλιά δηλαδή εκείνα που παίζουν πολύπλευρο ρόλο στη διατήρηση της ισορροπίας της φύσης. Η λέξη άγριος δεν χρησιμοποιείται στην περίπτωση αυτή με την έννοια του επιθετικού αλλά για να αντιδιαστείλει τα πουλιά αυτά προς τα οικόσιτα (δηλ. κότες, πάπιες, γάλους κλπ που ονομάζουμε και πουλερικά).

Η ανάγκη για την δημιουργία Ορνιθολογικών Εταιριών σε όλο το κόσμο και βέβαια και στην Ελλάδα, προκύπτει από τον πολύ σημαντικό και πολύπλευρο ρόλο που παίζουν τα πουλιά στη φύση. Θεωρούνται ένας από τους καλύτερους δείκτες υγείας του φυσικού περιβάλλοντος, γι' αυτό η βαθμιαία ή απότομη μείωση των πουλιών σε μια περιοχή είναι σήμα κινδύνου. Επομένως η παρακολούθηση των πουλιών συμβάλλει στην έγκαιρη διάγνωση περιβαλλοντικών προβλημάτων. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι αντίστοιχες Ορνιθολογικές

Εταιρίες στις άλλες χώρες της Ευρώπης είναι πολύ ισχυρές οργανώσεις και ορισμένες από αυτές έχουν συμπληρώσει 100 χρόνια ζωής.

Η ΕΟΕ έχει σήμερα 420 μέλη στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Έδρα του σωματείου είναι η Αθήνα και έχει 3 παραρτήματα, στην Θεσ/νίκη, στην Ξάνθη και στην Πάτρα.

Μέλος της Εταιρίας μπορεί να γίνει οποιοσδήποτε που ενδιαφέρεται για τα πουλιά και θέλει να βοηθήσει στην προστασία τους, χωρίς να είναι απαραίτητο να έχει ειδικές γνώσεις στο θέμα. Όμως, μέλη της Εταιρείας δεν μπορούν να γίνουν κυνηγοί δεδομένου ότι πρόκειται για δύο διαμετρικά αντίθετες φιλοσοφίες και πρακτικές.

Στα 8 χρόνια της λειτουργίας της η ΕΟΕ έχει αναπτύξει πολύπλευρη δραστη-

ριότητα σε όλους τους τομείς δράσης. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις σημαντικότερες από αυτές (χωρίς αξιολογική σειρά):

— Συγκέντρωση βιβλιογραφίας - Εργασιών που αφορούν ορνιθολογικές μελέτες στον ελληνικό χώρο.

— Συγκέντρωση δεδομένων για την εποχιακή παρουσία, την πληθυσμιακή κατάσταση, το φώλιασμα των ειδών που απαντούν στην Ελλάδα.

— Ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία του Ελληνικού Σχήματος Δακτυλίωσης Πουλιών.

Η δακτυλίωση αποτελεί έναν από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους μελέτης των πουλιών. Τα στοιχεία που προκύπτουν για τις μεταναστεύσεις για τις περιοχές φωλιάσματος και ξεχειμωνιάσματος, καθώς και για άλλες παραμέτρους της ζωής τους, είναι πολύ χρήσιμα για τη λήψη μέτρων προστασίας.

Για τη δακτυλίωση χρησιμοποιούνται δακτυλίδια από αλουμίνιο, όπου είναι χαραγμένα ένας αριθμός και το όνομα του φορέα που έκανε την δακτυλίωση. Τα δακτυλίδια αυτά δεν έχουν καμιά οικονομική αξία, αντίθετα έχουν πολύ μεγάλη επιστημονική αξία.

— Μεσοχειμωνιάτικες καταμετρήσεις υδροβίων πουλιών που οργανώνει το Διεθνές Γραφείο Έρευνας για τα Υδροβία Πουλιά (IWRB) και γίνονται κάθε χρόνο, τον Ιανουάριο ταυτόχρονα σε όλες τις χώρες της Ευρώπης, της Αφρικής της Εγγυς και Μέσης Ανατολής.

Σκοποί των μετρήσεων αυτών είναι η παρακολούθηση των πληθυσμών των υδροβίων πουλιών και η πιο σωστή εκτίμηση της ποσοτικής και της ποιοτικής κατανομής και κυρίως της οικολογίας των πουλιών αυτών στους συγκεκριμένους υγρότοπους. Τελικός πάντα στόχος είναι η προ-

στασία των υδροβίων πουλιών και των υγροτόπων στους οποίους ζουν.

— Συμμετοχή στο πρόγραμμα «Απογραφή πανίδας - χλωρίδας και βιοτόπων» που διαζήγαγε το Πανεπιστήμιο Αθηνών με χρηματοδότηση από το ΥΠΓΕ.

— Σύνταξη του κόκκινου καταλόγου (δηλ. των απειλούμενων ειδών) πουλιών της Ελλάδας σε συνεργασία με την ΕΖΕ.

— Προγράμματα μελέτης συγκεκριμένων ειδών πουλιών (Λεπτόμυτα, Νανόχρηνα, Θαλασσαετός, Λάγγονα, Αργυροτσικνιάς).

— Συμμετοχή στο πρόγραμμα οριοθέτησης των 10 ελληνικών υγροτόπων που περιλαμβάνονται στη σύμβαση RAMSAR (για την προστασία των υγροτόπων όλου του πλανήτη, που έχουν σημαντική αξία, ιδιαίτερα για τα πουλιά) που πραγματοποίησε το ΥΠΕΧΩΔΕ το 1985.

— Συμμετοχή στο πρόγραμμα καταγραφής των «Σημαντικών Περιοχών για τα πουλιά στις χώρες της ΕΟΚ» (Important Bird Area in the European Community) που ολοκληρώθηκε το 1989.

— Προγράμματα φύλαξης αποικιών σπάνιων πουλιών με σκοπό την προστασία τους από κάθε είδους ανθρώπινη ενόχληση, στη διάρκεια της αναπαραγωγικής περιόδου. Συγκεκριμένα:

α) Φύλαξη της αποικίας των Αργυροπελεκάνων στον Αμβρακικό κόλπο από το Μάρτιο έως τον Ιούλιο. Το πρόγραμμα άρχισε το 1985 και διήρκεσε μέχρι και το 1988. Τώρα πια τα μέλη της ΕΟΕ επισκέπτονται την περιοχή σε τακτά αλλά πιάσ αραιά χρονικά διαστήματα, ενώ τη φύλαξη της αποικίας έχουν ουσιαστικά αναλάβει οι γαράδες του Αλιευτικού Συνεταιρισμού Ανέζας, μια και η αποικία δεν απειλείται πια άμεσα, όπως το 1985.

β) Φύλαξη της μικτής αποικίας των ερωδιών στο Π. Λάγος, κοντά στην Ξάνθη από το Μάιο έως τον Αύγουστο. Το πρόγραμμα άρχισε το 1986 και συνεχίζεται μέχρι και σήμερα.

Ενέργειες για την προστασία ή την αποτροπή απειλών για συγκεκριμένα είδη ή για βιότοπους με καταγγελίες στις αρμόδιες ελληνικές αρχές, στην ΕΟΚ, στον τύπο κ.λπ, όπως π.χ. για την πίστα αγώνων ταχύτητας στον Αλιάκμονα, η εγκατάσταση εντατικών μονάδων ιχθυοκαλλιεργειών στον Αμβρακικό και στο Μεσολόγγι (ΙΧΘΥΚΑ) κ.λπ.

— Εκδόσεις βιβλίων, ενημερωτικού δελτίου, συμπληρωματικών φυλλαδίων και αφίσσας. Μέχρι σήμερα έχουν εκδοθεί φυλλάδια και αφίσσες για τα πουλιά της Ελλάδας, τα αρπακτικά, τους πελεκάνους, τους πελαργούς, τη μετανάστευση, το Δέλτα του Έβρου, τον Αμβρακικό.

— Συμμετοχή στα Πανευρωπαϊκά προγράμματα Birdwatch '89 που σκοπό είχαν τη γνωριμία του κοινού με τα πουλιά και τη διάδοση της παρατήρησης των πουλιών στη φύση.

Η παρατήρηση των πουλιών στη φύση με κυάλια είναι μια δραστηριότητα πολύ διαδεδομένη σε όλο το κόσμο, με εκατομμύρια φίλους. Στόχος της ΕΟΕ είναι να διαδώσει, ιδιαίτερα στα παιδιά και στους νέους, τη δραστηριότητα αυτή σαν αντιπρόταση στο κυνήγι. Η παρατήρηση των πουλιών στην φύση, εκτός από την ευχαρίστηση και τις γνώσεις για τα πουλιά αλλά για τη φύση γενικότερα που προσφέρει, συμβάλλει και στην προώθηση της επιστήμης, δεδομένου ότι οι παρατηρήσεις τους αποτελούν χρήσιμες πληροφορίες για τους επιστήμονες. Εξάλλου οι παρατηρητές πουλιών συμβάλλουν στην προστασία, γιατί με τις συχνές επισκέψεις τους σε διάφορες περιοχές, ανακαλύπτουν, τις περισσότερες φορές έγκαιρα, τυχόν επεμβάσεις σε βιότοπους.

Όμως το Birdwatching έχει κι αυτούς τους κανόνες του. Δύο από τους κυριώτερους είναι: ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΕΝΟΧΛΟΥΜΕ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ ΚΑΙ ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΠΛΗΣΙΑΖΟΥΜΕ ΤΙΣ ΦΩΛΙΕΣ.

— Προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης σε μαθητές του δημοτικού και του Γυμνασίου. Αναφέρουμε χαρακτηριστικά το πρόγραμμα Π.Ε με τίτλο «Απογραφή των πελαργών στον κάμπο της Άρτας» με τους μαθητές των σχολείων της Ανέζας κοντά στην Άρτα. Το πρόγραμμα άρχισε να γίνεται στα πλαίσια του προγράμματος φύλαξης της αποικίας των Αργυροπελεκάνων και στηρίζεται στην ενεργή συμμετοχή των μαθητών για την απογραφή των πελαργών. Άρχισε το 1987 και θα συνεχίζεται κάθε χρόνο. Επίσης το πρόγραμμα Π.Ε σε όλα τα σχολεία του Δήμου Πρέβεζας που περιλαμβάνει ομιλίες με ταυτόχρονη προβολή διαφανειών για 5 θεματικές ενότητες. Το πρόγραμμα γίνεται για πρώτη φορά φέτος με τη συνεργασία και τη χρηματοδότηση του Δήμου Πρέβεζας και η διάρκεια του είναι Δεκέμβριος 1989 - Μάιος 1990.

— Ομιλίες και εκδηλώσεις σε σχολεία και συλλόγους στην Αθήνα, Θεσ/νίκη, Ξάνθη, Πάτρα, Χίο, Ναύπλιο κ.λπ, οργανώνονται από μέλη της Εταιρείας.

Η ΕΟΕ θεωρεί ιδιαίτερα σημαντικό το θέμα της ενημέρωσης του κοινού γενικότερα και των μαθητικών ειδικότερα. Η

ευαισθητοποίηση προϋποθέτει γνώση, γιατί τότε μόνο μπορεί να οδηγήσει στην ομαδική δραστηριοποίηση των πολιτών για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

— Κέντρο Περίθαλψης Άγριων Πουλιών.

— Η ΕΟΕ συνεργάζεται στενά με τις ορνιθολογικές οργανώσεις των άλλων χωρών της Ευρώπης για την προώθηση της προστασίας των πουλιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

— Η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία στηρίζεται οικονομικά στις συνδρομές των μελών τους, σε επιχορηγήσεις και δωρεές από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Εάν θέλετε περισσότερες πληροφορίες για τα πουλιά της Ελλάδας, ή να βοηθήσετε στην προστασία τους, ή να ενισχύσετε οικονομικά τις δραστηριότητες της ΕΟΕ, μπορείτε να επικοινωνήσετε με την

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΤΘ 64052

157 01 Ζωγράφου
τηλ (01) 5225506.

